ב״ה

37. שלח לך. 'כסאולוגיה'.

אנחנו פוגשים בתופעה מעניינת מאד בפרשת השבוע 'שלח לך'. סיפור של מרגלים שנשלחו לתור את הארץ מופיע בפנינו פעמיים: בפרשה ובהפטרה: בפרשה, שלח משה רבינו שנים עשר מרגלים לתור את הארץ ואילו בהפטרה, שלח יהושע בן נון שני מרגלים לאותה משימה, הפעם ביריחו בלבד, ארבעים שנה מאוחר יותר. וראה זה פלא! בחזרתם, עשרה מרגלים, מדווחים דיווח קודר וציני ביותר: לדבריהם, דלים מאוד הסיכויים לכבוש את הארץ והעם שומע ובוכה. תגובתו של הקב״ה קשה מאוד: ״אתם בכיתם בכיה של חינם, ואני אתן לכם בכייה לדורות״, הוי אומר ט' באב.

מאידך, שני המרגלים ששלח יהושע בן נון מעודדים את העם ומצהירים בקולי קולות: נָמֹגוּ כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ.

נשאלת השאלה, מה קרה? מחד, כישלון מוחץ ומאידך, הצלחה רבה.

ניתנו סיבות רבות. אחת מהן היא, ששנים עשר מרגלים שנשלחו על ידי משה רבינו היו כֻּלָּם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה. פירש רש״י שהיו אנשים חשובים, ״כשרים היו״. ואם אינך מאמין, וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם ...: אנשים בשיעור קומה גבוה מאוד. אבל דא עקא, בדיוק מסיבה זו, כל אחד מהם דאג לשמו, לפרסומו, לסיכוי 'להיות מישהו' בארץ הנכבשת. מסקנתם הייתה 'לא כדאי לעלות!'. מה יהיה אם נבוא לשם? כל אחד מאתנו ראש ומנהיג בשבטו ואילו בארץ כנען יהיה מלך שישלוט עלינו?! חשוב היה להם הכיסא, השם והשררה, ואז החליטו לְהוֹצִיא דִּבָּה עַל הָאָרֶץ.

אבל בהפטרה שני אנשים בעילום שם, ורק שניים, נכנסו ביריחו חָרֵשׁ, כלומר, אף אחד לא הרגיש אותם. חז״ל שחיפשו לאתר אותם גילו לנו שאלה היו, שוב יהושע בן נון שהיה אז במשלחת הראשונה, ופנחס בן אלעזר הכהן. כאן, השמות והשררה לא היו חשובים להם כי הם וויתרו על כבודם. הם פעלו 'לשמה', רק לשם המטרה ולביצוע שליחותם, ולא לשמם. לכן שליחותם הייתה מוצלחת ובאמתחתם בשורה מעודדת.

השליחות של העוסקים בצרכי ציבור באמונה היא שליחות מקודשת.

אשריהם כי ״זכות אבותם מסייעתם, וצדקתם עומדת לעד״.